

הנהגת הדבר לפילוני

על שאר ההנהגות היא המולכר.
כחמה על שאר כבדי לכת.
לבריאם תחשב כמגנים וננים.
ולחולים כדברת התאנים.
ועל הכל טעים מכתמני.
ברוכה שמם בעזרכו.

This file is part of the Hebrew
Incunabula/Rare Books collection
from The Library of The Jewish
Theological Seminary (JTS).
JTS holds the copyright to these
Images and these Images may not
be used or published without
the prior permission of JTS.

התפלה והתחנה לא ית' ילכתי משגלתי ויהיה עם פי מחסותי ויחלל ידי ומסכפ
 אבילותי וברכתו ויביעני א בגלל המלמה והתכלית המכוון בזה הפועל גם בבלי
 מאחרים שיזדמנו לידי לעתיד שיזכרו לעבודתו **אמן** ואניע ואומר

להיות

חולי הדבר היחיד מהכחיל והיותו מאוכזר מכל האלים והיותו ר
 רגיל לטא בעולם לחדשו יבדק ואין קרב לאי מהדוכאים
 מתחדש כל הקרב הקרב א משכנו ימות להיותו מהחלשים המדוי בקרב לפי הנדחה
 מהסכר והתכונות . וגם מהתורה רחוק לזה בניה שכתב ידבך וכו' . ולכן כתתי
 את לבי לדרוש ולתור . ואי זה הוא דרך ישרה יתבהג בזה האלים ויכר מעלינו רק את
 המות הזה וכינותי בהטריס המפורסמים בהשיבות בניה שכתבו בזה הדרום .

ומצאתי בתוכי חבור אחד בקרא פילוכיו חבור כנני א' חכס ג'ול בהכמת הרפואה
 והוא מה אחרונים היותו מפורסם בחסינות . והחכס הנזכר הטליא לעצמת בזה
 הדרום מכל אשר לפדיו כי הוא קבץ וסלת כל מאמרי הקדושים ועם מה שנעזר ע
 עוד מהכסיון ומהסכר חכר פכים עשר פרקים אצל זה הדרום בבדר ככון קנר ו
 ומכאן גם ברוב המקומות מדבר מוכן עמו על כן עמוד טעמו טו' ויען אשר ר
 רחיתי עונם שלמות זה החבור ומה שכלל בו מהתעלות הגדולות אשר לא יספק
 באומותם טוס מעיק ישר להיות האמת עושה דרך לעצמו . לכן בדי לה עיל בו לבדי
 עמנו כודרתי להעתיקו מלכון לרגו לטון ללשונם הקדום .

וזה

ההעתקה שאחד שכתבתי על כל רבדיו ועמדותי בסוד כלליהם
 ופרטיהם מבלתי השאיר לו כל . כתבתי העולה מדבריו ולא חשפתי להעתיק מלה
 במלה בכל המקומות כי היה זה מכיל לידי בלגל ומנוכה בהעתקה כפי מה ש
 מלמדנו מדברי החכם ר' שמואל בן תנן בהצעתו להעתקה ספר המורה . גם
 פס'וטי האוראת המקומות בדברים מה שהעתיקם המחבר מדבריו שאר החסידים
 אשר קדמוהו להיות שאין בזה תועלת א הכונה גם כי רוב אותם החסידים אינם
 ממצאים אצלנו . וקודם שאבא א ההעתקה אניע ואומר . טעם היות זה החבור
 כולל עניינים הרבה מאד הנה כלם עם הבחינה בהם ממצאם מקיפים על פכים
 כללים . הא' הוא כלל הדברים שבאו בו יקנו לנו ההכרה והידיעה במחות החולי
 הזה וכבפילתו ובזמנו . והב' הוא כלל הדברי' שבאו בו יעידנו ויקמו לנו עצה ב
 במה שראוי לעשות וממה שראוי להזהר להנלה ממנו . והג' הוא **ההצאן** שהוא
 אצל הידיעה כולל ג' עניינים והם דעות סבות החולי ואותיותיו ו

ומספגיו . וענין הסבות הוא כיוון העניינים שידוע מעניינם טעם התחדשות
 והבעת יתחייב התחדשות והבעת החלי . וענין האותיות הוא הראיה בעין
 רגשית ושימין מעידיס שכבר בתרדמו הסבות ההם או שיתרדמו בך רוב . וזה אם
 בגלל טאקס מה או באקלס מה . ואם באיט מה שיראו בו אותות יעידו שכבר
 כפל בחולי או שפגער במה שפדעו ממנו או מוכנהו שחול מעותר ליכול בזה
 הדבר **יחד** תא' אחד שאיננו מאתנו המצא או מאתנו המכנה וענין ההצאנים הוא

ואם מן פסעך הדפא אל התכלית אם ימות גבר היחיה כי הוא ישער זה מות
 סיראון מהמקרים שנתחדשו יחד עם החולי או אחריו. **והכל** הכ' הוא
 אל העצה להכל הוא כולל כ' ענינים. **האחד** הא'
 שלא יכול בחולי זה יגיע עם תקון אידי המקום שהוא מוכן בו לכנותו מהעצם
 ושישער עם זה תנועיתו ועסקיו ומאכליו ומסקיו ושיכחו ויקצתו ומטבחו ומקרי
 נפשו הי' אלה והיבון והכעס והשמחה וכלכל דבריו אלה כלב נמשכט ויניד ת'
 המועיל מהם מהחיות. גם יהיה רגיל בתרופות המסוגלות בשמירה מזה החולי. א'
 אם בשיעור ק' לשמירה בלבד ואם בשיעור יותר גדול לכנות ולהדיק הליה. ת'
 הנפסדת או הנוטה א' ההפך ושזהר ממנו האצטומא. והענין הכ' נרפואה
 לאורך לכל הנפלים ולהגשם מרעתם וזה יגיע עם נקוי הליד גם כן ולהקדים
 להם המחזיקים ללב מהמסקים והעיסות גם בגדים טובים על הלב שינכחו
 במחזיקים מחוץ ואם יהיה נעצר הפרש במעים תמחר להוציאו בחוק רגלי ואם
 יהיה מהראויים להקזה תמחר להקיון במקום הראוי והשיעור הראוי ואם ידמן
 שיצורך להקמות תרופה המריקה תמחר לתת אותה לו ולא תרש להקדים תצטרך
 אמנם תזהר שתתן אותה לו בשיעור ואיכות שתועיל ולא תזיק. ואם יהיה שם מ'
 מורסא תזהר מהמשיחות וההכבדות שלא תשים שם מה שירגיע אלא מה שימנע
 ולא תמ'. ין לפתחה עד הכמול השלם א' המחר לפתחה חולי אחר ד' ימים וכתבת'
 לך זה הקצור כאן כדי להועילך בו הזכיר רח והסדר בלא המעט' אמנם פרטים
 ואיכות עשייתם ודקויותם בארובה הלא המה כתובים תוך הפרקים הללו אשר
 עם עזרתי עתה באתי בהעתקתם. הפרק הא' ידבר בסבות הדבר ואין
 הדושו. הפרק הב' בלחות המזגים עליו. הפרק הג' בשמירה ממנו
 עם הרחק נדוד. הפרק הד' בשמירת ממנו עם ההרקה. הפרק הה'
 בשמירה ממנו עם המאכלים והמסקים. הפרק הו' בהשערת העיול בזמן
 הדבר. הפרק הז' בהשערת השינה והיקיצה בשמירה מהדבר. הפרק הט'
 הז' בהשערת מקרי הנפש והמטב' בשמירה מהדבר גם כן. הפרק יט'
 יזכיר בו מספר מה מעביינים מועילים למי שירגילם בשמירה מזה החולי כשימה
 שיטתו הסבא. הפרק יי' ידבר בעזר והרפואה למי שסבד שכל בחולי.
 הפרק יא' ידבר בעזר והרפואה כשנשער שיש שם מורסא.
 הפרק יב' ידבר בהרגת החולה במאכל ובמשתה.

פרק ראשון

אמר החכם הממנהג מה שראינו אנו מעידיים ומה שאנו
 מעידיים אמת הוא כי אין ראוי לאדם לכתוב כי אם מה
 שידע ומה שמצא ומה שפועל בסבא הישרה. לכן אמר שהדבר ברוב הוא
 בא בקץ ובתחלת החורף. וכן כתב אבוקרט בחורף חלאים חדים וקדחו' חרות
 יתעוררו ברוב אומנם האביב ברוב הוא בריא ופחות ממית. והטעם כי בחורף
 האור יותר מוכן לקבל איכות רע. גם הגופים אז יותר מוכנים לקבל א'

לקבל! החללים לחולשת חומם הטבעי פנח'ם מחד התכת הרחמו' והלחיות הנושאים
 אותו ופעמים שמתים אז אנשים טובי האומה אל דמייס ואדומייס בהכת הפלגרת
 ההתכה מקרב להם כי לו הליחות הן ריקיות מאד ובעליהם סטגיים ופתחי ה
 הנקבים ועל כן יותך חומם הטבעי וימטך א ההתכה חולשת ועל כן הם מסתכני
 ועם היות שאל הם ראשונים לנפול בזה החולי כבר יקרה שלכדו ברשתו גם בעלי
 מזגים אחרים כי מהנפגעים בדבר יוצאים עצבים רעים ואדם ים מפסירי האויר
 טכס יצותיהם ולאחרים השואפים אותם ולכן ראוי למתחברים להם להפוך פניהם
 מבערם ליד אש אופתח או חלוק כדי שלא ישאפו הכל היוצא מפייהם ונשימתם
 וגם הוא טוב לחולה עצמו להחליף המקום לא המטה והמדר כלבד אבל גם הבית
 בעבור הסנה עצמה שאחרו שלא ישובו לשאוף האויר שכבר כפסד מהכל פיהם
 ונשימתם גם המקום ראוי שיהיה רחב ונוטה א קרירות ולפעמים
 הדבר בא בחורף החורף אם היה הקיץ רב הגשמים או שרר דרומית או רוח קדים
 כשה זמן רב כי בהכת התמדת או הרוחות החורף נעשה חם ולא ונעתק מטבעו
 שהוא קר ויבש ולכן יקרה עובי ועבירות לאויר ועננים בלתי מאר ובהכת זה
 יחדם הדבר כש' אם יתחבר עם זה מבט רע ~~הוא~~ ככיתו שהוא שתי ב
 במזלות גדי ודלי כי כשיתחברו כל הסגות הללו יהיה הדבר יותר חזק בלי ספק
 ואז ב' סיכא שסגנות הראשונות הריקות לדבר אשר בהכת שום מבט רע מ
 מהכוכבים בלתי משוערות לבו כפולתם והסגות הקדוכות הארציות שהם ההכנות
 מחד יציאת האויר מהיחס העכבי' א שום איכות גובר בו מקור וחום או לחות און ו
 יוצא אם להכת הפלגת גשמים או כסידת הרוחות גם אלה סכנתם שום מבט סמימיו
 בלי ספקו ואיפשר גם כן שיקרה שיתעפש האויר בהכת פגרים מתים וכלות מ
 מהכופג' במלחמה שלא נתנו לקבור ורע והכן שלא יקרה דבר מחד יציאת האויר
 מטבעו והשתנותו א שום איכות גובר בו מהאיכ' הראשונה עד שיגיע מההשתנות
 ההוא שיצא א גבול ההפסד ושיעורם שהוא איכות שני אמנם כבר יתחדשו שאר ח
 חללים מההשתנות והיציאה אל האיכיות הראשונה כלבד גם ראוי שתדע
 פליית האויר גשם שמוטו אי אפשר שיתעפש כפי עצמו אמנם יתעפש במקרה
 מחד האדים המעורבים בו כי האויר המקיף כג אינו שמוט ונשוב ונאמר
 כי שזיתעפש האויר הבה הוא מעפש הליחות וראשונה הקרוב
 ללב כי שפ יגיע ראשונה הרוח הכשאף ועל כן יתהדס חולי הדבר מורסות רעורת
 סמו אנטראכיס וקרטונקלס והדומים להם ולפעמים יתחדם הדבר בזמן קר
 בחורף ובעתו בהכת התחבחות ליחות רעות בפנימי הגוף והעצם מההתכה ה
 הראויה להם וזה יהיה ברוב בזמן טובע ויבוי פירות ורוח האסתכבים אז הם
 הדמייס ורכי הבשר וכלל אמתם אשר מוגיהם נוטים א החום והלחות כמו הנערים
 והבחורים ועל כן ראוי שירגלו המקררים והמועטים הדם ומינשים ב

גם כפלי המלוי מהכתבים צרוב בזה הזמן בהבנת לחיות רענות ודבקות הלעצנות.
בהם בהבנת סתים המעברים היתחייב גם מעובי הליחות ענין ודבקותם:
ולכן יתעפסו כאלו יורקו ויולידו קדחות דבריות כי מעט הוא שיקרה בזה הזמן.
קדחות אחרות ולא מורסות כי אם דבריות. ועל כן ראוי בזה הזמן להשמר
מהמלוי וגם מילוי הקידם ראוי שיריקהו עם התרופה המיוחדת למין המלוי. ה
הוא או עם הקזה. גם ראוי בזה הזמן להרחיקמן המאכלים המולידין ליחות
עבות מדבקות. דע שבאי זה זמן שיקרה הדבר בקיץ או בחורף יסתכנו
יותר האנשים המרכיבים משגל לחולשת הכח שיקרה להם. ועל כן
ראוי לזהר מלבל בזמן הדבר. וראוי שתדע עוד שהיזהר מוכבים להכתבן
בזמן הדבר הם הדברים בביתם. ספרתן מניי בהם כמו בית הבשר או
משכך האדם על שמוש שבת וכל שכן אם ישאו שם כלים עם שבת או נראה זה ה
הרבה הורה עליו הכהן. והסבה בזה שהעפוס האנושי באור הזה הפרטי
משתתף עם עפוס האויר הכללי ומצא מין את מינו וכבוד. ועל כן ראוי לנקות
הבית ולפנות ממנו כל דבר מזרחי. גם ירגיל לעשות עיבודים שנים או ש
סלשה פעמים ביום כדי לתקן האויר ההוא ולנקותו ממנה שנתערב בו מהעפוס ו
והסרחין וזה ראוי שירגילו כל אדם ויותר אותם שהביאם העורך ליד הבית אחד
עם העלולים מהדבר ויועיל להם שיתקרבו לאש מפני שהאש מתיך האידים ה
הכפדים ומוליד אויר חדש וכן בהתמדה. ולכן לא יזיק הנשאף כנשימה מהארה
הוא המתקן. אבל ישמיר מזה הלב על מתכונתו. ולחיות שהזמנים שיתחדש
בהם הדבר הם מתחלפים כמו שקדם ראוי שההנהגות יהיו מתחלפות גם כן בקצת
דברים רוצה למחך התחלפות בקור וחום. ועוד בדבר עם עוד האל בהתחלכות
אלו ההנהגות. הפ"ק השני באותות כחומר שהזמנות המוריים על
כפילת הדבר. כפי מה שנתפרסם בנסיון הם
אלו שכוויר. ראשונה כשיקרה בקיץ או בתחלת החורף שיראו באויר רשמים
אשמים כמראה דם ודמיות כוכבים דולגים וכיוצא באלו. כי אז תהיה התכה מ
מחלגת בגופים להיות כי זה לא יקרה כי אם להחלגת התלהבות האויר. והביומן
ונתתי מופתים בשמים ובארץ דם ואש כו'. שנית אם יבואו על הארץ הריא
רעיו מקצת מינים של בעלי חיים כמו צפרדעים או מיני הארבה ועכברים וכיוצא
באלו. והסיומן להם ערוב דבר. שלישית כשיבית רוח דרומית או רוח קדים
עם רעיו עננים ואדירים וגשם אין. כי אלו האותות מוריים שכבר כפד מזג הסתיו
סחוף קר רבש וקצת מזג זר שהוא אם נלח ולכן יתחדש הדבר בבתיו.
וכן אם יהיה האכזב קר רבש בלי מטר ויכשבו רוחות דרומיים ויהיה האויר עכור
וחסוך בזה שמונה מינים. עוד יודרך עוד יסוב כגראסונה וכן בהתמדה
סנה יסור זה שיתחדש דבר

עשר לזמן הקץ. וכן כשיקרה שיהיו הימים חמים והלילות קרים וכן כשהקץ יהיה
 מעט חם עם רוח עננים ולא יזדכך האויר אבל יתמיד להיות עביר ועב. וכן
 כשיקרה שיהיה היום האחד קצתו חם וקצתו קר לא שיכח ב' אלא ימים חמים ועוד
 יבואו אחרתם אחרים קרים ויתמיד זה. הנה לא האמות מחבאי. שיתחדשו הלאים
 מתחלפם לזמן המרף. וראוי שתדע כי כשיקרה שפוט באויר קרוב הנה ש
 שיחק בו יותר אותם שזיו שוכנים קודם באויר אך כפי מאלות שהיו
 טובה באויר רע כמו שאנו רואים תמיד שחשוכים בשחר ובתחתית האבדלים ו
 וזכרי עפר וספים לא ישתכחו ולא יגנו מחולי הזה כ' כמו שיתכנו בראש
 הרבילו האויר הזך והנקי כי לא ימחדו להתפעל מהאויר המעופש וימותו. וכן
 כשיתחדש שפוט בכלל האויר יותר יתרש העפוט ההוא במקומו המבולי והרחבי
 ממה שיתרש במקומות המכונים והצרים. וקודם זה היו אותם מקומות יותר
 רעים מהמבולגים הרחבים. ולפעמי' שיבאו עם הדבר הגדרי והחצבה ופלי העצים
 וכיוצא באלו. **הברק הג' בשימרה** הדמ' הנעשים לשמידה מה החולי
 י. ר. רבים יותר בטוחים וזקוקים מהנעשים ל
 לרפא לאותם שסבר בפלו ב' א' ברבר האסונה תש. יבאנו כי היותר קודם ויותר
 באנו הוא הרחק מהארץ ההיא וכפי שיעור הדרך היעור הבטוח. כי מי שלא
 יהיה באויר המעופש לא יזקק ממנו כמו מי שלא ימנא תוך מערכת החלמה לא
 יסתכן בה. והדמיון העליון מצינו ש' תשמי'. ואם ימנא לו לאדם לרדו במקום
 שיש בו זה הפעם והצבא ראו לו האסונה שיעזר עם בקוי הכית. פהוא דר נה מכל
 לבלוק וטנוף בכלל ויותר מהמולרים ברחק כמו כלי פנולה והשמן ומקומות שיש
 עם מים עזרים מזמן רב ואטפות ובתי באלות מחזיקין ודומיהן. ויהיה שלא יקום
 טהור וינא לחץ כשהאויר מעוכן וחשך. וכן כשנכנס רוח דרומית או רוח קדים
 אבל יעשה העפונים שיעור בזכירם לעתיד. וכשיקום בבקר יריח חיתן עכ' מי
 ורדים זה מושיל בזמן חם והקר יען כי זה יסקט הצער ולחיצת הרוח ומחזיק
 הלב. ולא ילך ברוחות עיר וקריה אבל יתחבא בתוך ביתו ויפנה לשם עסק
 שיתעסק בו. ויבגור החלונות והפתחים או ישים בהם זכוכית או בגדים טהורים
 טוחים בעפר. כדי שיכסה בהם אור ולא רוח מעופש. והדמיון לך עמי בא יב
 בחדריך וסגור. ויפנה מטה כל דבר מכאן ומכאן וישים שם כל בעלי רוח
 טוב. ובקץ יערב עמהם דברים קרים ויבדקו יריח דברים שם המים מקעלי
 הריח ויעשן עמהם הבית. ואין להפך בלא אולי יזקק מחד חומם כי חום אלו אינו
 מוסיקי בחום הלב וגם אינו מעפש הליחות. אמנם יקבלו בהם תועלת מכמה
 פנים כי הם יסלקו ויעבידו הסרחון מהאויר הנפאף ויביאים למותו שם הוא יא
 מוזק כדבר הזה כשתי מחזיקי' הלב והחום ויתקדש שושים סמך כמו שיראה זה
 בבעלי העליון ואחר שכן הוא יהיה ככך לבקר בפרט בזמן השתי לעשן הכית עם
 מחברה ולכלכל לנגא אלו אי אסוריהם לאשראנו קדוקו מאשריהם גאדאיוס לים
 ששג גאן עוד קנה לאין זשגן גאדא קדוק

באברהם אברהם אברהם

יחזקאל
ספר

סמנומוח. ולפעמים עם אשכנזיכנו וטבניכיה יעשן הכית עם לו כלם או מקצתם
מקרא בידיו. ואם לא ימצאו אלו יעשנו עם ליהודיה דארו מאריכו ינופדיו כיפדיו
לדור אחריו כיפדיו ומכמו אלו העצים יבערו אש בבית או יעשו מהם עשויים על
הגגלים אלו סהכרנו הם בעלי הריח החמים. והעיון לעשויים ישימו קטורה
באשך. ואם הוא זמן הקיץ יעשן הכית עם בעלי ריח קרים ויעל הרבה לבריאים
גם לחולים אם יעשנו עם שארילוש וורדים ופרח ניכופר ופרח סליכים ודומיהם ו
ועם חומץ שיספוך אותה על לבנה מלובכת באש או על ברזל. ועם כזבור ועלי
קוארקוס וקפפורא וקליפות הרמונים טאמריסקו ואינו וענבי ארזשטו וריבם ו
ועם אלו יעשן הכית גם יתפשס בידו ויריח בסה כהתחדה. וגם יעשן בהם מקום
הסיכה החדר או העליה ויהיה סגור מכל רוח ויהיה המקום ההוא בין שני קרקעות
או בקרקע הארץ בתבאי סיהיה בטוח מהגזילה ולא ידור בעליות הגבוהות מפני
פרוסם עשש האויר בזמן הדבר יותר הוא מזוי במקומות הגבוהים ואם יצטרך
לנפתח שום פתח או חלון יפתח אותו לרוח צפון ויסגרו השאר ובטר רוח דרום
ומזרח או יסיכסם זכוכית או רקועי בגדים עומים בשערה באופן שיכנס בהם אור
ולא רוח ובזמן החם בקיץ ובתחלת החורף ישימו סמוך אל כותלי הבית או העליה
ענפי שלשים טאמריסקו קוארקוס קדדוס ופזרז ברנבה גמי ועלי שאלה ועלי ג
גפנים כיכופרש ויאלוש וורדים כפי אשר תמצאו דרו כלם או מקצתם ויזלפו בבית
מי מעיון קרים וחומץ ומי וורדים. ויריחו וורדים ויאלוש סנדלוש קאנפורא ומי וורדי
וחומץ ודומיהם. ויעשה עשויים עם בעלי ריח קרים כ' או ג' פעמים ביום וכלילת
ויטבו תוך זה האויר המתוקן גם ישעמו על הכותלים או סמוך להם יריעות בגד
סריים במים קרי וחומץ ויזהר מלהתחבר עם העלולי מזה החולי ומלמשס אורש
ואם יבואו אל זה ההבדח יהטך פניו מכנגדס ויריח חומץ. ויעשו קטשילורא
עם בלי מלאי מים ומכוס' בשעיה ומנכבי' כקבי' קטני' בטטח השעיה שבהם ויצאו
הזמים דרך אותם הכקבי' כופלי' על שום כלי מונע תחתיהם באופן שיעשו הצרה ו
וקולות ערבים. **הפרק ה' בשפירח** עם ההרקה. עם הצית שכבר
אמרנו שהדבר יקרה מאד ללות הככבי' כמו סבות
רחוקות ונעששו האויר כמו סבות קרובות ומגיעות הנה כלי ספק יצחק זה ה
החולי הרבה כשימצא הגופים מלאי' ובעלי מנהגים רעים. ולכן ראוי סיהיה העור
הכ' והוא מוכרח מאד להריק מהם האויתרו מהלחיות. אם בקיץ ואם בתחלת החורף
והרקת הבחורים ובעלי תיזב האדומי מהאדומה תהיה עם טמרהדוש ומזרח
באלאנוס שיטריכוס וקטול פורבאש ודומיהם. ובסוף החורף ובסתיו יריקו לבעלי
החילוי עם תרופ' משלשלות. לבנה. אגריקו טורביט פליפדיו ודומיהם וזה יעשה
ביטור וכדמה ככוכה. וזה שאמרנו מהרקת חליחות הקרות לא יעשה כי אם בבעלי
החילוי המופלג ועל האופן שאמרנו כי בן רטד אמר שאני להריק המותבות הרמי'
פראה כי ברוב ראוי להריק הלחות החמות ולא זולתם. והעיון להדקה והמלא

הסיעו וכל זמן קר יהיה או חס יועיל לקיחת גרברים ממירא זעבראן ואלואי פ
סגטרי ויעילו ב' לכל הנריך הרקה אם נער ואם זקן או בחור ומאי זה מזג סיהיו
והכלל כי הם לבוץ דוגמת המעבור הזוהמ' מעל פי הקדרה העולה בתחלת הדת חס
כן לא הגרברי' מי יקות המותרות המקובצ' לצד האברים הראשים ומגיבי על הדם
מהעפוש וההקזה גם היא מחויבת לקצת לשמירה מהדבר והם הבאורים והדמייס
במזגם ואולי סיהיה טוב פעם בכל ירח ותעשה קודם האכילה ושיעור הדם יהיה
משלש' ועד ארבעי' דרה' כפעם אחת לפעמי' מהעורק הכקר' מדינה או מהכבד או
מהטחול כי זאת ההקזה תשקיט רתיחת הדם והאדרמה בעורקים וגם גורם שלא
ירתוח לעתיד ואמנם תעשה ההקזה בשיעור מועט וכן ראוייה לאשר נפלו בחולי על
הצד שבאדר וכפי מה שכתבו הרמונים וכלל הקזה ראוי שתשמוור שלא יהיה ה
המוקף חלום הכח וגם שלא יהיה קטן בש' ולא שום מונע אחר כמו הריון או שלשול
ד טהורים או דם כדור ואמר ראשים אם יראה בגוף רושם תנועת דם ראוי
למעטו בלי ספק ונראה שיותר הוא ראוי ומועיל קודם הנפילה בחולי וכן חמר בן
סינא כי כשיקרה פחד מזה החולי נעדין לא טפל בו וינעד בטוחה בהט המעטת הדם
והשימון להקזה גם את דם כריתך שלחמי' אביריך הפרקרה בשמירה
במאכלים ומשקים מפני שההכנה הרעה מוזיקה
על בן העזר ה' הוא לשער המאכלי' שראוי להם להרגיל והם אותם שהם קלי העכול
ושזינם מתעפשי' בקלות וסיהיו מנגדי' בטבעם לעפוש גם מלאו יועיט מהשיעור
ההפוג לו בזמן הקוד לרבר כדי שלא יקרה לו דע עכול והפסד ויזהר ב' שלא יכבול
רעב וצמא ויזהר מהבשר הרגיל ליחות דעות כמו בשר הבקר וחיות השדה גם כי
הם קשי העכול וירגילו התרבוכל והקורא וכלל כל עיפוש זולת השוככי' בחים מ
מפני שהם מולידים ליחות דתיות וגם שהם ממיהרים להתעפש בשר גדי' וכו'
וכבשים בני טה וסריסים טובים להם ויאכלו טבולים בשום דבר חמוץ כי רוב
החמוצי' מועילי' בשמירה מהדבר וישימו נקדרת הכסול ועפרן וחומץ או אגריסטא
ואם יעשה מהם פטמא יוכלו להרגיל אלו השומרים בריאותם שום מוטעם מאותם
שהוא ביהמה שישמו בו חומץ מפני שהחומץ מקדר ומיבש וירגיל הלחם הקלי ב
בקבוח סעודה שהוא טוב ליבש מותר הלחיות שבאצטמוכא והלגת הרקח אם לא
ירבה לשתות אחריהם גם הינאחמומי' בהסכמת בן סינא מנגד העפוש וכן יועיל
הקציח ליבא וימחה אותה בחומץ וכלל ראוי להרגיל החומץ בכל תבטיל או שום
דבר חמוץ אם לברו ואם מעורב בשום מבשם ערב ו כי אם גאיכום שהחומץ מציל
הבשר וכל הדברי' מהעפוש ועל כן ירבו לו מין עזירת לימונים ובדראש ונארכנאש
גם יוכל לעשו' טבול משלש וירידי' שהוא במכהב לעשותי עכ מעט כחאחמו ויחומץ
וי חיקו הכנלי' והשומים והחציר שפני ואורוגה וגם הפל' מפני שאלו מוכיפי' בחום
הל' חותו הגוף ולא תחמין לאמרים שהשומים מועילים כי סברתם שקר מהטעם
בא' רנו גם כי הם מולידים אידים ועשבים וגם לפי שהם מוכיפים בחום מרת יחיים
יסורפי' הדם ומזו השריפה כוללת המורס' הממיתה גם ראוי להרחיק הגבינה כי גם

גם היא מולידה ליחות עצות והחלב ג' כ' כי הוא מהיר להתעפש גם כל הירקות והפירות ראוי להרחיק זולת מעט וכפרט הצמחי בזמן הדבר שראוי שיחשב שכבר קנו טבע רע נפחד ולכן ראוי להרחיקם מהסכמת רשעים ואם יקח מכלל הפירות דבר יהיה מהחמוצי ובעלי קבוצות ועפיתו והפירות שמדרכם לבשלם טוב שיבשלם כי האש יסלק מהם הדוע הנטבע בהם מאצילות הכבדי והפחד האויר ומהירקות יקח חזרת וחלבונות עם חומץ ואשטושה טובה להם הרבה לפי שהיא קרה ויבשה ומטיב מזב הלכ והדם הנמצא בחדריו ולפעמי יוכל לקחת מעט מבידנה וסלויאה ושומושטירא ובורגס וירחיק כל העשבי והירקן זולת הנזכרי כי יש להכין לחיות מממים קלים להתעפש והליחות הנולדו מהם מוכנות א העשטו והיין שישתו יהיה חלוט או מוג במי מעיין ויהיה עלול וחד ארום או לכן ויזהרו מהנקטר גם מהתירוש ויין חרס כי הוא מרתוח הנורגס מכל מרקחת שיבוא בו דש ומתרחץ במים חמי ירחצו הידים והשוקי והרגלים במים וחומץ וירגילו הדברי המענג ומיבשי זולת הטויל והמשגל וירחיקו הדברי שהם מתוקי הרבה כמו עכבי וצמקי וירמרי וסוכר דש ומתמרק שיבאו בהם כמו שמרנו זולת אם יהיו תרופיים **הפרק ה'** מהשערות הטויל בדבר העזר הד' בדבר הוא שיזהר מהטויל הרב אבל ייל מעט וכמה כי הטויל הגדול והעמל לוחץ ותוכף הנשימה ושואף הרבה מהאויר המרעיש ומעפש הליחות הקרובות ללבו וכלי הדוח

ולכן יבזה טויל ממוצע לא בכנה ולא בחמה ויזהר מהקציה והדלוג והמרונה ו ממכל מיני שעשוע הנעשי עם הטויל החזק וככלל כל מה שיחייב גדול הנשימה ותכיפותה אבל יאכל וישתה בענין ממוצע באופן שלא יתקצו בו מותרו שינטרף להתיכס עם התנועה **הפרק ה'** בהשערות השינה והיקציה בשמירה מהדבר העזר ה' השינה

מכל רוחותיו ובלתי כדרכ כרגלים ומעושן כמו שקדש ויזהרו מהשינה השקועה והארוכה כי השינה מלחלחת ואלו ראוי שיהיו נוטים בהנהגתם א המיבשים זולת התנועה והישיב פאשר אמרנו ולא יישן ביום וכפרט בימי הסתיו אחמס בקיץ בימים הארוכי יורסה לו לישן מעט ושיהיה אחר הסעוד כמו שעת או יותר לשמירה מהאדרי העול' שינה מחמת המאכל שבאצטו ועושי כבדות בראש **הפרק ה'** מהשערות המקרי הנפז' בדבר העזר ה' הוא שיזהרו מהכבס כי

הוא לא יהיה א עש רהיחת הדם והתלהבות הדוח גם ירחיקו השמחה המופלגת שגם היא מחממת בהתלבה ואחמס השמחה הממוצעת וכדברי כאותי מעילה להם יזהמגל לא הרדנו לו פירק אחמס כאמ דרך כלל שראוי להרחיקו וכ' המופלג כי הלהג' אחריני ויהר מוכנים להשתכן בדבר מזולתם כיו שראינו זה כמה פעמי ומי שהוא רגיל לשל ואין לו בו הכנה ממוצעת ה ראוי לו להסיר לחיצת הזרע הפסדו שיסגל עד שירגש בעצמו שכבר נתן המותר ההוא והקול מעליו

הפרק ה' יוכר בו מהדבר אשר בבכרא שיעזר בהם מי שירגלס עם העזר הא' הי' העזר השביעי והיותר ראוי

ראשון כי מוסף על המנהג הטוב מהדברים שקדמו ירגיל עוד אלו הדברים שנאלו.
ה' שירגיל - גרברים שהשכימו עליהם גדולי המלפאים רשים וכן סינא חת
תאדם אלוהי הקדוש ב' חלקים ועפראן מורחי ומירא מכל אחד חלק הלכיה ק
קרח לחי דהא או איסקורופיל אחד כי אלו שמורים הליחות והגוף מהעפוש ו
ומצמיחת מורסות דענת כי המירא מונעת העפוש בהשכמת כל הרופאים.
וגם כראה זה בסמיון כי בה יחננו המלפאים לגופים המפים להנילם מהעפוש ו
והרחוק ועוד בה תועלת כ' כשתלקח בשיעור יותר גדול מהכאמר למעלה כי
היא תשלשל ותריוק הליחות הטבית. והאלוהי הוא מחונג לאצטומכא לכקיתת
ממויתי הארומה הנמצאים בה ומנקה המעים מהפרס והשמרים. והעכבראן
הוא לבי בהשכמת כל הרופאים וגם הוא מועיל מטעם אחר להיותו כלתי מ
משב ה' יחית כלל לכל מעמידים על שכנם וגם כי הוא מחזיק הקרבים וכן העיד
גא' יכנס עליו כי הוא רוחה העפוש מהליחות ולא ישכס כלל. ועד יס לו תועלת
להוביל התרופות שיעורב בס' המקומות הרחוקים ולא הלב. וראוי שיזקחו לו
התרופות גרברים ולא מסקה מכ' פנים א' כי מפני מרירות האוהי יהיה קשה לקחת
אותו במסקה. עוד כי בין שיתכו אלו התרופות גרבי' בשיעור ראוי להרקה בין
שיתכו בשיעור יותר מעט לכונת הנמירה לכד ראוי שישארו בגוף זמן מוחסם
שיתכן שיציע מהם רעשם התועלת המכונה ולא בחנם אני משבח לו הגרברים
כי עש העזר האהי חלפו עלי שבעה או שמנה פרקי' של דבר ולא ראיתי שהשתכן
פום אחר - ממי שהרגילם. הכ' הטלסרמיניקו שתוי בחומץ מזוג במים ימשך
ממנו כמו התועלת הכז' מהעפוש האלו הא' שהוא מקרר הלב והליחות ומסקית
אותם מהרתיחה דוגמת המים הקרים הנשפכי בקדרה הרותחת שמסקית אותה
מהרתיחה או איש ישפכו בה בממוך אל הרתיחה יעכבו הרתיחה שלא תביע. כמו
בן הוא מוכה התלהבות הארומה וגם להיותו מצד המעברי ההולכי אל האיברים
הראשים יועיל שלא יביע אחר מעופש אל הלב שיעור שיזקחו. ועוד לו תועלת ב'
כי הוא מתיר מותרי הליחות השוכבים קרוב ללב ומכבה התלהבותם ואם יס לו
שעול או חולשת החזה ישים עמו יין לבן מקום החומץ. הג' יועיל גם כן מי
שיקח מהצרי שער לח' א' פעמי' בכל שביעי' וכעבור שחמסם הרבה יקח אותו במי
ורד או שופ דבר חמוץ כי הצרי מאמץ ומחזיק הלב כשצמצל אותו מהעפוש חת לו
בסבולה ומי שירגיל להו קודם הדבר לא ישתכן בדבר וכן כתב' סינא ממהמועילים
ב' כלם הוא שמום הצרי הקדים לו מטרידאטום עם הה' הגה העכה י' הד' לקחת
המטרידאטום כמושכז' למע' יעם עזירת לימון או כראנה או כי מי שירגיל לאסל
דבר מחמץ שיעור מועט בכל בקר וערב רחוק הוא שיחך בזה החולי. הה' שיקח
בכל יום פ' מ' אבק טורמכטילי עם מי א' יטושה או בוגלושה או מל' ימי או איסקא
כיוש' או האבק לבדו בלי מים או ילעום שרשו יען כי הטורמכטיל מצי' הלב
ומהעפוש ומאידים מעופשים וה' י' מיכבכלתי מהמם וכל זה בסבולה. הו'

מִיָּקָח כָּל יוֹם זָרַע אֶת־רֹגְוֹ וְאֶל־בְּנֵה וְלִיְמוֹנִים קָרוֹב לַחֲצִי דְרָה עַבְדְּ מִשְׁקָה אֲסִיטוּסָה
וְשֶׁל רִיבִים אִו עִם שָׂם אֶחָת מִהֶמְיוֹמוֹת הַכֹּהֵן לְמַעַלָּה • וְרוֹפֵא א' הַעֲיִיד כִּי זָרַע אֶת־רֹגְוֹ
וְשָׂם טוֹרְמִיכְטִילָה וְטַרְיָקָה הֵם הַיּוֹתֵר מוֹעִילִים לְאֶחָת הַעֲלָה דָל הַדְּבַר • הִז'

מִיָּקָח כָּל יוֹם פִּנְגָּוִי טַפְסִיטִים בְּטַפְסִיטִים בְּחֻמּוֹן כֵּן כִּתְּבֵן כִּינָא • הִח' מִזֶּה רָאִי
מִיָּחֹבֵר א' כָּל אֶחָד מִהַכּוֹסִים עוֹבֵר וְעַתִּידִים וְהוּא מִתְמַיֵּד לְחֻמּוֹן יָדָיו כָּל יוֹם
תַּעֲמִים הִרְכָּה עִם חֻמּוֹן מִי וְיָד אִו עִם חֻמּוֹן לְבָרוֹ אִו יִתְפַּסֵּם בִּידוֹ סָכּוֹב אִו פֶּגֶר
טוֹבֵל בְּהֵם וִירִיחַ בּו' הַט' מִיָּקָח וְיִאֲוֹלָאט וְרָדִים אֲדוֹמִי מִכָּל א' ב' דְּרַהֲמִי מִכָּל
הַסְכָּדָלוֹס מִכָּל א' דְּרַהֲמִי קֶאֱפִירָא אֲשַׁקְדוּסֵל אֶחָד יַעֲרֹכּוּ וְיִוֹכְלוּ וְיִשְׁמִים בַּכְּדוּק
אֶחָד וִירִיחַ בְּהֵם וְשָׂם הוּא זֶמֶן קָר עֵינִיף עֲלֵיהֶם לִיגָא אֲלוֹאִי דְרַכ' אֶחָת דְּרַע כִּי מִי
הַיָּרֵד אֲסִיטָתָם אִו אִם יִרִיחַ בְּהֵם בְּהַתְמוּדָה יַעֲיִילוּ לַעֲבֹד וְלַהֲחֻזֵּק הַלֵּב וְכָלִי הִרְחָ •

הִי' הוּא מִיָּקָח מֵאֵכָן בִּידֵי וִירִיחֹן בְּמִים הַזָּכָרִי כִּי הוּא נָגֵד הַעֲפֹס וְהַזָּכָרִי לָא
זִיקָא אִם יִטְבֹּל כָּאֵן הַמִּים קָרָן אֲוִיבִיכְרִיכִי כְּשִׁיבָתָם כִּי זֶה ג' כ' מִצִּיל הַלֵּב מֵאֲרִיסוֹת
וְמֵאִידִים אֲרִיסִים • הִי"א מִיָּקָח כָּל בְּקָר וְעֶבֶר כִּילוֹ אֶחָד מִזֶּה הַמִּרְקָחִת וְיִשְׁתָּה
עַל יוֹמִי אֲסִיטוּסָה עִם חֻמּוֹן זֶה תִּרְאֵנוּ טַלְאֲרִמִיכִי וְדִרְכ' סְכָאֲמוֹן מוֹבָחַר ב' דְּרַהֲמִי
בְּאֲרִיסִילִי דְרַכ' וְחֲצִי טוֹרְמִיכְטִילִי חֲצִי אֲוִקִיא אֲסֹכֵר פֶּאֶן אֲוִקִיא • יוֹסֵרָה הַאֲסֹכֵר
כִּי וְיָד אִו אֲסִיטוּסָה זֶה עוֹבֵד מֵאֵד • הִי"ב מִיָּעֶשֶׂה הַקִּיָּה כָּל חֶרֶס עִם טוֹב הַ
שֶׁהַכְּהֵנָה בִּאֵל מוֹסֵתָה וּמִשְׁאֵר דְּבָרֵי שֶׁהַזָּכָרִי לְמַעַל • זֶה הַעֲתִיקָתִי מֵאִסְפֵּר אֲפֹסֶנָא
דִּינִי לִיָּא כּוֹכָב אֲחֵרִי כִּהְנֵה לְשִׁמְיָת שְׁתִּיבָהם בְּקַצַּת יָמִים בְּבָקָר מִזֶּה מִיִּכְלוּ לִיקָח בְּבִי
כְּפֹתִי דִידֵיהֶם לֹא מֵאֲרִיסוֹתִי הַשְׁתַּבָּה וְלֹא מֵהַסֵּפֶה כִּי אִם מֵהָאֵמֶנֶעִי וְעַם זֶה יִהְיוּ ב'

בְּטוֹרְחִי כְּשִׁמְיָרָה מִזֶּה הַחֻלִּיבִים לְרִפְיָה כְּשִׁפּוֹל ע' כ' עוֹד זֶה הַעֲתִיקָתִי מֵאִסְפֵּר
הַגִּידוֹ מִרְקָחִת צִרִי וְהוּא מוֹפֵא א' זָרַע יִכּוֹפֵר ב' דְּרַהֲמִי גִרְפִּילִים מִכִּיָּאט מִכִּיָּאט
מִיָּסְקָאֲרֵט גִּבִּיכְרִי זְרוֹאֲרִיָּה מִכָּל א' ב' דְּרַכ' מִכ' הַאֲרִיסִטִילִיָּה שָׂם גִּבִּיכְרִיָּאֵנוּ שָׂם
טוֹרְמִיכְטִילָה שָׂם עַבְדְּ תִנְכָה דִּתְמִי שָׂם אִיבִנְלָה קֶאֱפִירָאָה מִכָּל אֶחָד דְּרַכ' וְחֲצִי
פֶלְיָהָה יוֹדָא בְּלִטְמִיטָא מִיכְטָה טַלְיָאֵן סִירוֹכֵנוּ לְדַעַת אֲרִכְלָדוֹ אִם כִּי יִתְחַבֵּיָּה לְדַעַת
מוֹנִדִינוּ מִכָּל א' דְּרַהֲמִי לִיָּאִים דִּילְבִּלִיר קִינִלָה זַעֲפָרָן זָרַע אֲסִיטוּסָה וְסִידִירָה אֲוִיכִיָּאֵן
אֲמִסְטִיבָה לְכּוֹכָה בְּלִטְמִיכִיָּן טִיט חֲתוּס אִיסְפִּדִיָּן עַבְדֵּם לֵב הַצִּי גִרִידִת מִרְחוֹל
אֲנֹפֶאֶר חֲתִיכּוֹת שֶׁל סְפִיר אִיסְמִיכִלְדָּא וְקִנְרָא אֲחִיס לִבְכָּא אֲלוֹאִי סְכָדָלוֹס אֲדוֹמִים
מִיָּרִיבִיכְטִילָמֵס מוֹסְקָאֲרִיסִילִימֵס מִכָּל א' דְּרַכ' וְחֲצִי קוֹנְסִירִיבָה דִּירֹשָׁאט קוֹנְסִירִיבָה יָד
מִסְכָּדָלוֹס קוֹנְסִירִיבָה שֶׁל בִּינְסִפֶּאֶר צִרִי מִנְסִפָה מִכָּל א' אֲוִקִיא אֲסֹכֵר פֶּאֶן ג' לְטַרְסָה
יַעֲבֹד מִרְקָחִת עִם מִי אִיסְקִיבָנוּשָׁה וְרוֹשָׁט וּמִעַט קֶאֱפִירָה וְהוּא מוֹסְלָא בְּשִׁמְיָרָה יָד
מִחֲלִי הִרְכָּר כְּמִזְנוּ עֲלֵינוּ חֲבָאִי רִבִּים גִּבְרוּלִי מֵהַרְפִּאִי וּמִבְלָס כָּל רֹפֵאִי הִיסְיָבָה הַ
הַגִּבְרוּלָה סְכָמִיכְטִילָר • יָקָחוּ אֶתְּנוּ עַל תּוֹאֵר הַטַּרְיָקָה וְהִיטָה זֶה הַהִרְכָּר כְּבֵם
כָּלִילֵת הַטוֹב וְהַשְׁלִימוֹת עִם הַעוֹד הַאֲלֵהי **הַפָּרָק דְּרַהֲמִי** מִכְּרִי שְׁאִיִּם עוֹדָה
בְּהֵם אֶתְּנוּ סְכָר כְּפִלֵּי בְּחֻלִי • הַעוֹד הַאֲמִתִּי לֵאמֹר הוּא הַעוֹד הַאֲלֵהי
כִּי הוּא יָד מוֹחֵן וְרוֹפֵא לְכָל הַנּוֹסֵל יִשְׁרָה כְּפִסֵּם מִי מִחֵת מִיָּחִיפֵס מִעֲשָׂרָה

בזלח אצנס אכחנו נעשה כפי מה שקבלנו מקדמונו גם מה שעולה בבשרא שיש
בז תיעלת י ונאל ראשוכ שהקדחת הדברית הנה ככיר אותה כן כי החוס בחיצוני
הגוף לפעמי' הוא מעט וחלוש ואם הסוכל אותה הוא שמן לא תורגש כלל אבל בפני
החוס חזק וידמה להם שהם כשרפי' מכפני' וימצא להם אותיות הקדחת החדה יונם
הפה וצמא חזקה יונם הלשון וקושי הנשימה וירגיש כאב במקומו הקדושי' א' הלב
ולפעמי' בעגבות ולפעמי' ב' ירכיש ולפעמי' באצמוכ' ולפעמי' בחזה וכן במקומו'
אחרי' וגם באוש וסרחון בשתן והצואה והזיעה ובכלל בכל מה שיצא מהגוף גם ה
הנשימה וכוונא א' הרפואה ונאל שאם יהיה שם קדחה בלי מורכב ראשונה יעשו
מעט הקזה מהבאלקה ואמרתי מעט הקזה להיות שאחרי כן יוכלו להוסיף אם
תראה שם מורכב ו יקורר אירס בכל מיני קרור וישטחו כתלי הבית בענפי אלנו
לחיס וירק' כגון גמי ושאשיש עלי קנים ורדים וחזרת וחללוגות ודומיהם ויזלפו
וירביצו הקרקע במים קרים וחומץ ותמיד יירחו החומץ עם ווי ורדיס וקבכורא או
התטחו הכז למעלה ואם הוא כעצר הפרש יעשה להם חוקן חלקי זה תארו מ' לוי
מאדקורי' א' סקלי כראנקי אורסיני מכל א' אגודה שעורה עם קליפתה קטכרי מכל
א' קומ' א' יעשה בשול שיתק' בו קשיא פישטולה מבוקה אוקי' מרקחת עצירה ורדי'
דר' שמן ויאלארו ב' חזקיות מלא ג' דר' יעשה חוקן ואם יקרה להם כאב בכליו' או
בעיגו שיאנו עוד בחוקן גירה פיקרא וכימדיקטה כפי מה שיראה לרופא וחייוקן
הלכ תמיד עם אטיטומאש הלכות עוד ככתבם כמה שיכל **הפרק ה'א**
ברפואה כשנשער שיש שם מורכב ונאל שאם תהיה

הקדחת הזאת שאמרנו עם מורכב על אי זה צד שיהיה בוכון או קארבונקילו או
אכטרשטי תעשה ההקזה מצד המורכב שאם תהיה המורכב תחת אצילי הידים תעשה
ההקזה בבליקה מאותו הצד ואם תהיה המורכב באצילי הירכים תעשה ההקזה
באצילי מאותו הצד ואם בצד תתקין בהפליקה מאותו הצד לעולם בזה החולי
ראוי שבעזר עם ההקזה אם לא יהיה שם מורכב מחולשת כח או שהוא קטן כזנים
וכיוצ' באלו ויקדים ההרגל עם המחוויק' ללב ואמ' קצה שאחרי שהתקן להם רפואה
משלשלת בתכאי שתהיה בלתי חזקה כמו קשיא פישטולא תמר הנדריס מגבא ויאלאש
פרוכאס ריגברוס וכיוצא באלו ויזהר שלא יתן להם תרופה חזקה שאיפשר כי יזכר
החומר הארסי ההוא המעיס ויעשה ש' של בטן וימות ובעבור שזה החולי כופל
פתאום גם כי החומר הזה בלתי שקט ראוי שיעזר פתאום עם רפוא' רבות שאם לא
יועיל הא' יועיל זולתו וראוי בזה החולי להר' ק פתאום החומר המזיק ולא בחוש ל
להקדים המשלש' וזאי כהגל להריק ברוב בהקזה וימעט שאני מדיק בררכות אבל
רוב הסתדלתי לעזור עם התכאי והמחוויק' והה' זה ראוי שתהיה משוערת עד ה'
אוקי' אלו' או ח' או יותר או פחו' כפי מה שיראה לרופא כי הדם הוא אוצר הטוב
כפי מה ש' וכן שיכל ולכן ראוי לשמר' וראשוכ יתן זה המסקה מי אביסושה ח'

ליטרא מי אינדיבייא מי ורדים מי וירדנאלגאש מכל ארבע מיין רמונים מתוקים
 או חמוצים ג' אוקיא: סוכר פאן ליטרא אחת קטנורא דרב' אחת: ואכל לא ימצא מיין
 רמוני' ימים תהיה חומץ. מי אביטושה מחזיקים הלב מי אינדיבייא מועילים ה
 לכבר מי וירדנאלגאש מועילים לפעליכו של כבד מי ורדים מחזיקים הלב ומענגים
 והסוכר מועיל בעבור שהוא מתקן שאר התרופות ועם זה יש בו מזון והקטנורא מ
 מצילה מההסבד ומענגת ועל כן זה המסקה מועיל הרבה בזאת העלה: ב'
 יתן לו מסקה ריבש מסקה אביטושה מסקה כינופר ג' יתן מי אביטושה' ע' מיין
 רימונים וחומץ או יעשה זה: ד' מיין בוגלושא מיין תפוחי אדומים מתוקים. ו
 ומתוקים מכל אחד רביע אחד מי אביטושה חצי ליטרא מי ורד רביע א' מיין אחרוב
 או במקומו מיין לימון אוקיא וחצי פרח כינופר ומכל השכלולש מכל א' פני אוקיא
 קאטורה חצי רב' סוכר פאן ליטרא אחת יעשה מסקה: מיין בוגלושה מחזיק הלב
 ומנקה מיין תפוחים מענג ומחזיק זון ומנקה ויעיל האביטושה מהצר בקדם:
 ה' יוכל לתת לו חלב חמוץ והקום מעז רל' מי החלב: ואם יקרה להם צמח
 מוכלב' ישתו מי מעיין קרים כל מה שיוכל בפעם אחת כי השעור הרב מוכבה
 ההתלהבות ומקרר אומנם השיעור המעט מוסיף ההתלהבות כמו שהראה זה מ
 מועשה הכפח שהוא מזלזל מים בגללים כדי להליכם יוחד שלא יתן הצרי ל
 לאתם שכבר כפלו בחלי כי הוא מופלב בחום ויחזיק הקדחת: ואם יתן אותה יהיה
 מעט השיעור עם מיין לימון או חמיצות האחרוב ודומיהם עם מי אביטושה ומי
 ורד שיתקן גם מעט קאטורה: אבל יתן הלביים המקררים יוכל לתת המרקחת
 הנזכרת למעלה בלי בשמים או תעשה זה המרקחת:
 טאנדראלוש וריאה גרנט וריאה טפאיר מכל אחד שנים דרמים וירקחת בוגלושא
 מרקחת: ורדים מכל אחד חצי דרהם זרע אביטושה זרע אחרוב או לימונים מכל א'
 אחד דרה' פ' ורדוס אווי ח' אסוקר פאן ליטרא חצי יעורב הכל יעשה בדרך מרקחת
 ורדים עם אסוקאר ויוכלו להוסיף עמהם גרדת הכסף גדולח ספיר יאכניטי א'
 איסמירגאש עשם לב האיל ראשורא אבורים קוראל לכן ודרוב צאן וכיוצא בהם:
 ובעבור שראוי להחזיק הלב מבית וחחוץ ולהתמיד זה הריבה כעמים
 אינצד שתעשה זאת האיפטימיה מחוץ כי היא מועילה הרבה להחזיק הלב ולפעמי'
 שיעיל גם כן לשאר איברים: זה תארו מי אביטושה חצי ליטרא מי ורדיכ מי
 מי אינדיבייא מילי' מכל אחד רביע מכל השכלולש ורדים אדומים זרע כינופר
 חזרת ופפיר מכל אחד חצי אוקיא חומץ לכן חזק רביע אחד יעורב יחד ויושמו
 על הלב וקרום למורכא: וטועים המשימים הצרי על המורכא יען כי הצרי
 מגרש העפוש והארסיות מפגיו ומרטיעו אל האבר הראשי וטוב שיתנו להם ט
 טרופים סקן אחד טרופים סקס

מחזיקים בזה הדין עם אחת מהמשקים הנזכרים למעלה ואין ראוי להתיר
מהחזיקים הלכך כלל אכל ראוי לעזור עמהם מכפיין ומבחוץ ונאמ' עתה
מהמורסא ורפואתה ראוי לשער ולראות ענין המורסא ומראית' ואם תראה
בעור אדומה או ירוקה סימן טוב הוא לו וכ' ש' אם תמחר להתגרל עם ארזימיותה
וירקותה ואם תהיה שחורה או כהה א' השחרות אין א' מהם שיכל כי אם בפליאה
והשימן לו חשך משמור תאדם לא ככרו בחוץ' ולהיות חומר המורסא הזאת ארזי
מאד עד שהוא מפסיד ענש הזכר אשר הוא בו ומשנה אותו ממראהו ומשלח א'
איכות רב כפ' ד' ומעופש א' הלכך בא צנעו העורק' על כן ראוי שינשם על המורסא
דבר' מושכ' ופתיח' הקב' על כן ראוי שיעשה א' יציקות עם בשול הממילא ואנשים
וסתוב טביל בו ינשם על המורסא ויעשה כן פעמי' רבות ב' ישימו על המורסא
פלי המצנה ואח' יעשה שריטה עוד ישימו פעם שכייה כלי המצנה ב' ישימו
עלוקות על המורסא ד' יוקח תרנגול או כן יוכה וישימו מעט מלח כפי הטבעת
סלו וישימו אותו על המורסא וישהו אותו שם עד שיתפסח וימות כל זה הוא כדי
למסך החומר לצד המורסא ולמכנו שלא ירנן א' האבר הראש' ויכל כן יזהר שלא
ישים על המורסא דברים מרתי' שהם יוסיפו להוביל האידים הרעים והעשנים א'
הלכך ולא ב' משיחות כמו האכסנודייאם ודומיהם לפחות בראשונה כי הם כו' תמי'
הקב' על כן טועים המשימים שם שחן ורד או שחן אונכפא' הנוס וכולא' מ' יכו ו
דומיהם אכל ירטה לשים הדבר' הללו בין הלכך זה ירסא כדי להטות שם הקב'ים
לשמירה שלא יעלו האידים הרעים והעשנים אל הלכך ה' יעשוה התחבשות
לכן סינא קאפילי' א' אדם אטריפלי'ס וולובלי'ס מינדי'ס שרם איביסק'
מכל אחד מלא כף יכנסו במים ויין שיה בשוה עד שיכלו כבשול וילש בחזק ו
יושם בו דבש שיעור המספיק ויעשה תחבשות ויפזר בו אוקיא מאבק שפינו
תחבשות אחר קריקרוס מהאמ' גמוקי' מנוקים מחרציהם מכל אחד ב' אוקיא ש'
סלביטרי' ג' רכ' שאור חזון ג' אוקיא דבש אוקיא א' שחן קומילא' הזוספיק יעשה
תחבשות אחר שאור חזון יעורב עם מיץ אסקנינוס ערוב יפה אחר ח' למון
בינה יעורב עם מיץ אסקנינוס ומלח א' התחבשות ראוי שיעשו למורסות ש'
סאינס תחבשות בראשונה כמו האכסנודייאם וראוי שתד' שבהכמות כן סינא
בם בעצת' ראוי לפתח המורסא קודם שיתרבה בה מוגלא' על כן אמרו קצת ש'
מראוי לפתח במים הד' עם הראשונים או כלי ההקזה ואני לפעמים שהייתי מנזה
לעשית כן ולא היה מנא כי אם מעט דם אכל טבקר השני היה יונא ראשונה וירוס
וא' מוגלא' על כן אין ראוי להשקות הפתיחה ואחר הפתיחה ישימו ההחבשות על
עד אשר בו החומר גם על הקי' ויש אנשים שמוציא' המורסא כלה שתופש א'
אותה עם המלקחיים המיוחדים לדבר ההוא ומתכים אותה ואני מבספק בזה
ליראה מכאב גדול ואיפשר שימשך ממנו כפילת הכח גם לפחד מרוב שלשול דם ו
ועל כן הדבר הטוב הוא שתעשה מה שאמרנו למעלה ואם ירמון יב

ואם יודוין שכ ארבענוע או קארצונקולו או אם הפרכיאו לברטמט עם כאל חזק
ומעט נפח עם שמדות ושריפה ויתר חב מהר יבוסלו רחומים המוציח תוך אפר מ
חס או בהמוץ ויולטו בחזק ויוצמועליו בג חלמון ביצה נא עם מלח יועיל ל זאת
העילה קודם התחדשות הכבע ויחמרו וכן ברויטש כילוסת לבריה יועיל הרבה זה
. ויש אכטים שלמים אותה בין פני אברים וכן האשקאכיוטש תועיל הרבה זה
בעבק שאמרנו למעלה גם יועילו להס כל מיני קונפונאליה ויחזק כך יעזבו ה
התחבשות הכזכרים כרי פיעלה הכרד ודע ויחזק כי זה ההנלי הוא כל כך
רע שהוא מענה להנפח הרבה פעמים
שמרים פוקיטשאר אותות טובי והחולה חולך למות והעוים שהחומר הרע מאד
וארביי אין הטבעי יכול לו וסוכא אותו ומתיאש ממנו ואינו משתדל לרמותו אבל
פונה לעכל המזון ועושה ביטול טוב ושמרים בטתן ויסתכן החולה מסכי סיתיאש
ממנו גם הרופא ויהימין לו ויש כספה בלא משפט ב' אם ימאל למה קצת
בבי אדם מתים מזה החולי יחמרים כושעים ממנו
מכ' פנים הא בשכביט' אדרס תחתון והוא סקצת גופים יותר מוככים א העפוס
מקצת והם הדמייס נמוגם והעפרים כי לו כמזגם חמים ולחם מוככים אל א
איכות העפוס ואם כפככט אל פרם עליך כי המוכט הוא הרע יעשה רועס ב
בקצת טובר על זולתם בי כספ' ויחזק הגורם מנגד לכל המיני זולת למסכי
עמוגה הוא קר ויכס שהם בעלי יחיה שאינו מזהק להם וזאת היא גם כן התפסה
לשואל למה במקום פלוגי יותר מזהק אחד כי שכ הוא מחזק המוכט יותר ג'
אם תשאל למה מתים ברוב הדוקקים דם אטיבך שהדוקקה בבתה נקיעת
מורקא כמיוכה ללב וכלמה סימיהר להגיע עם העפים ימיה בערו המות ואם
פסלגי למיחה החומר הארכי הוא רץ אל הלב יותר מהדמיון הארכי הרשם
אטיבך בי זהבאג לתכל הארכים לרדן ראטונה אל הלב גם ימיה בו ההזק יותר
מהשאר פי הוא נקל להתפעל יותר מהם דברק רע נים עשור בהנהגתם
במאלל ומשתה הנהגת חלו החולים תהיה כ
כהנהגה בעלי קדחת חרה ויכתן להם לאכול מה פירע לכד פיהה מעט השיעור
ותכתן להם פעמים רבות תכופות כמו שזמר במה שיזכר ולחיות כי זה החומר
הוא כל כך ארכי ורע שהוא מוזיק הלב והדוח וממסמם הגוף יותר מחומר שאר
מאלים על כן אנו צריכין שלשה דברים אמולידים הרוח ב' מנקים הדוח ודוחי
העפוס ב' מקדריה הקדחת וברוח יולד עם מאלים קלי העכול והכניי יגיע
עם הלאים הנזכרים למעלה והקרור מגיע עם הדברים שקדמו למעלה ברפואה
ועם מאלים מקדריים והמאלל יהיה ראשונה שתבוסל פרנגולתחדשה מלחה
ומאשטושה ואגרסטוהחזרת עם דעבראן וחומץ ויכתן לו המרק אחד שיסוכן כ'
יכתן לו זול שיערה שיערב עמה סגולת שועל עם ח' סקדים ויויטה להם
לאכל קצות התרנגולת הזכרת עם חין לימון או כארנה או אגריסטא

סלישת ינתן לו דבר מועט מיונק צלוי או מנושל עם אבינושה • ולפיכך נחזק
התאווה עם מאכלים ערבים אצלם סהם מוגדים בנדר מה • ובפסוק המקרים
המתיבים הרחוק ומשמים הבוקר ראוי שיכתבו מאכלים תכופים להוליד הרחוק ב
בהתאווה ולהחזיק הכח וראוי להזריח בחזק באמירה מכפילת התאווה • ולכן
ינתן להם אגבים ותפוחי ודמיהם צלויים בגחלי ויוכלו לתת להם רגלי הכבש עם

חומץ • ואם יתנו להם יין יהיה זך וצלול
ורחני ונמטה לאדם מזוג הרבה במו מ
מעייין • ויורטה להם לשתותו כדי לשמור
עמו התאווה • ואמר אחד מגדולי הדושים
שם יוכל לסבול החולה ביום האחד ר"ל
בראשון החזקן וההקזה והזיעה יכלו ב
בדאי • אם כן ראוי שיטעמו מאכלים מ
מתחלפי טובים ושיטענו גם החולה ויהיו
כל כך מאתים לטבוע ולתאווה שיאכלם
מרצו • ולעולם יתוקן מאכלם עם שום ד
דבר חמוץ • מעונה אדי קדם אשר

בדברו שמים כעמו וכל צבאם נוח

ומערכותם ואכלותם והשפעתם

משכיח שאין ימים ומושל

ברוחות יצילנו מרוע

המערכת והפקד האויר • ויצליח

סופנו להגיע אל אי ההצלחה שבתנו

בבית וא לארך ימים • אהרי

דע

אבנול אקפאכא רסאן	איספאדיו נבאכיד	אנטראסיס
נאייאס	אוזימיו	אונפאכאכנס
אנברה ענכר	איסנאדסיס	איסקינכטו אדכר
אקור ונ	אכינו יולק	ארבטטו
אלאיסקוטרי	אבאריקו גריקון	אנריטטה חערס
אורוגה גרידי	אסינאטטה חומד	איסקאכייטזה טאקעי
אויקורכיו ריס	אורטיני דוב	אוקיא
איסקריוטל	איפטיממה דמד	אינדיביל דינדבא
איסינדיגא זמרטו	איבוריק עב	אכיס יאנאק
אינאנאדייאס	אטריסליסיס	איניסקי

בריא ופני קרנפל · דפתאמי · דראכמא דרסס ·
ויאולאס בעפסג · וירדלאגאס בקל לחמקה · וולובליסמימדיס לבלב ·
וירז · ודואריא גראר · סמימיל ·
פויבסמא טרימכתן · טואר הדניזס תמר הדרי טאפארס ·
טואריאק טרפא · טורכיד טורביט · טרויסק ·
טוריס כמד · ינפירן אבהל · יאסינטן · כזכר בטכר ·

כלי המצוה חג המצות. ליגנא אלני ער הדרי. לאסראנו לאראן.
 לויטנלח לאורו גאר. לימון לימון.
 למאדורה ליטרא רונול.

מאשמיסן מהתיך. מיראבלאנטס הייליג. סירינטס אסכר.
 מאשיאס מאש. מיריכה אכחל. מאגראכה מיראנטנס.
 מונקנס מיסך. מיטריאנטס מטרודינטוס. מילנים בעבעיבויס.
 מלוי מוכיז. ממזול. מירא מור.

מאקוריאל מאכה מן. כינפאר בילפער.
 באקמאר באראכנה מורונג. כנאזמוסקאט גוזכא.
 פיטירי פוער. סיכאמון דרניי. האנדוק סכדוק. סיקלי סלע.
 האפיכה ספינה. סילידוניא. ספריטו סדו.

פוליסדיו בעכאיג. פרוכאס אנאץ. פומוטירא סההרג.
 פאנורוזאורי דורק ארה. פאטאכיר כשכט. קארבונקילוס גמרה.

קרוקן זעפראן. קוארקנס. קאנטורט כאבור.
 קאכאדוס קאנטיפלורה קבטיר. קורא עלאב.

קאנטברי קבטריון. קשיא. כיאשאכער. קאממילא גבונג.
 קאנטיכרה כמירה. קאפילניכירע ברשיאסן.

קאריקאדוס קאנשוילורה. דארו מארינו.

ליכיס ריטאס. רינכארבאדוס רואד. ראשורא אוריס גרידת.
 מאכאלוס צבדל. מוסקאסילינטס. טאליסיס.

טאלניא סגרת מריס. טאפירי ספיר. טאראפינו סכבינג.
 טאלמירי לאגאיר. טאלטוירדי מקדנס. טיכאפי הדלג.

Halberstamm Collection

ML 5008

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

Microfilmed by
PICTORIAL EVENTS

NOV 12 1942

"התעלה הירוקה"

המלך המצרי 439
המלך המצרי

המלך המצרי 439

Philonius המלך המצרי 2101
המלך המצרי 2101

המלך המצרי 2101

Heb. 1169 418-20

המלך המצרי 30 68